

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institutio S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XXVIII. Disciplinam monialium instaurat, quare ad mortem cætus
præcipuu[m] aduersariorum sua patientia lucrifacit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

erat de genibus ad quatuor, & quinque palmos ab terra suspendi, unde voces, & gemitus mittebat animi tenerrimè affectu. *Ab Deus! si te homines nossent! ô & Deus infinitum bone: qui me tantum sustines peccatorem!* Et similes, talia quem dixi Ioannes suis deinde filiis narrare solitus, addebat, si scirent quæ de Ignatio ipsemet viderat, futurum vt nunquam oculis explerentur solo figendis quod calcasset, ac parietibus intra quos egisset; quæ cum diceret, profusè flens ac dolens, tundensque manu pectus, infelicem ac reum se aiebat, quod viri sancti consuetudine nescisset proficere. Neque vero in solo conclauis secreto, eiusmodi raptus Ignatium à terra sustulit, sed quamuis talium occultatorem diligentissimum diuini vis spiritus, inuitum quandoque attollebat; vt Barcinone apud Moniales S. Hieronymi, cum ad aram Matthæi Apostoli ad tres horas precando, vultu sereno & alacri hæsilset, visus est palam, à terra efferri, & flexis genibus pendere in aëre.

Saluti nihilo secius alienæ, quàm perficendi sui desiderio incumbens, multa Barcinone reliquit documenta insumptæ sceleriter in reducendis ad Deum hominibus operæ, sed in iis eminet patientissima caritas in Parthenone Angelorum emendando qui tunc extra muros inter nouam, & S. Danielis portam situs erat. Agebatur ibi licentius à parum modestis hominibus, cum periculo minimè obscuro, & offensione in publicum graui. Huic malo remedium, quamquam difficilis alex molitur Ignatius, vt cui propria damna præ Dei offensa flocci erant: huius ergo templum cœnobij ad vñtata sua pietatis officia delegit, multas illic horas quotidie orando ponit, susceptique negotij exitum Deo assiduè commendat. Precantis modestia, lacrymæ, vultus ardens; & illa tot horarum tam constans de geniculis oratio, mouere primum Sanctimoniales ad inspectionem hominis curiosam; deinde ad reuerentiam, postquam vulgò haberi pro sancto accepissent; postremò etiam ad illum de rebus diuinis audiendum; morem gessit cupientibus libenter, & principio quidem de excellentia religiosi instituti, magnisque illius implendi nominibus verba fecit; inde tanto ardore de probrosis Deo quarundam inter illas apud populum offensionibus dicere aggressus, de infamia Parthenonis, exempli prauitate innocentibus præbiti; animarum crudeli exitio cui occasionem ministrabant; de supplicio denique fontibus parato, & eo atrocius in eas læuituro quo ab amicis, iniuriæ quam ab externis Deum acerbis vulnerant, vt demum seipsas non respicerent modo, vitæque suæ conditionem miserrimam, sed multis etiam lamentarentur ac deslerent. Nec vno conflictu debellatum virus, repetita tamdiu curatio, dum adigerentur ad meditationem certorum capitum, quibus suscitaretur emortua pietas, & resingeretur ad pristinum vitæ disciplina: restituto in hunc modum secessu, & moribus, iam & cœnobium aliud, & oclusæ saluatoribus impuris fores. Hinc efferata illorum rabies aduersus Ignatium continuatis auxiliis incepta muniendam, terrore, minis, plagis per emissarios iteratis adorta, cum futura sensit in cassum omnia

XXVIII.

*Disciplinam
monialium
instaurat,
quare ad
mortem ca-
tus præcipuè
aduersario-
rum sua pa-
tientia lu-
crificat.*

nia, quamdiu illic diuersaretur Ignatius, statuit illum de medio tollere, ac
 morte infantis interclusam licentiam denot laxare, die ergo quodam ex
 cenobio redeuntem, cum Puigalto sacerdote sancto, sanctique illius ope-
 ris administro, aggrediuntur ad portam S. Danielis, ex mancipiis Mauri
 duo, & tam dire vtrumque fustibus, contundunt, vt ex iis sacerdos intra
 paucos dies obiecit; Ignatius pugnis, calcibus plagis ctuentatus conciderit,
 & ab semiuio idcirco cessatum, quod iam mortuus crederetur. Dum ta-
 men sensus & lingua superfuit, iterit ad vulnera ictusque immobilis, Deum
 laudans, suisque carnificibus, ac sibi veniam supplex ab eo flagitans, cui vi-
 tam cupidè impendebat. Iacuit afflictus, nec valens in pedes assurgere, do-
 nec illum molendinarius casu prateriens, in iumentum iniecit, domnique
 Agnesiæ & Pasqualis detulit. Eo autem peruenit ita profusus animo destitu-
 tus, vt mori videretur; quod erat forsitan euenturum, nisi foret panno-
 rum fomentis, vino madentium frequenter excitatus. Liebat tamen cor-
 pus omne, vsque adeo fractum, omni que sui parte, dolens, vt integrum ni-
 hil prater linguam, & oculos retineret, quibus in cælum suspiceret, Deo-
 que gratias ageret. Moveri, tametsi linteamine suspensus, non poterat sine
 acerbissimo cruciatu. Post trigessimum verò diem, velut omnino deposi-
 tus, vltimis Sacramentis, supremum iter adornauit. Visebant illam interea
 concursu perpetuo nobilitatis primariæ viri, ac fœminæ, apud quos (vt
 scriptum reliquit idem Pasqualius) pro Barcinonis Apostolo erat, in iis Ste-
 phana Rechensentia, Palamensis Comitis filia, Ioanni Rechensensio nupta;
 Isabella Bogadesia; Guiomaria Gralia; Isabella Sofa, & aliæ, quæ sensu in-
 timo beneuolentiæ prosequabantur iacentis calamitosum casum. At illas
 gratulari sibi quam misereri malens, nunquam sibi melius in vita fuisse aie-
 bat, quam in eo procinctu, ad eius exemplum moriendi, qui animarum
 vitæ, sua morte litasset. Sibi quin etiam cilicium detrahi non tulit nisi
 iussu coactus Iacobi de Aleantara ex S. Francisci ordine viri admodum pij
 quo à confessionibus utebatur, quasi dolor plagarum, & lethalis acerbitas
 voluptari essent, id porro cilicium ab Ioanne Pasqualio asseruatum, suisque
 chirographo proprio, instar opimi patrimonij traditum, multos Barcino-
 ne ægrotos sanauit, sed anno tandem 1606. Dux Montis-Leonis multis illud
 precibus emeritatus thesaurum domus suæ fecit. Verumenimverò carior
 multo Ignatio pauperum accessus quam nobilium fuit; confluebant ad
 illum turmatim, lugebantque illius iacturam quam vt auerterent, Deo vota
 fundebant, ne se patre tam bono, tam fideli seruo priuari Ecclesiam pate-
 retur. Neque verò erat vnus cenobij lucrum iacturam hominis condignè
 pensaturum, quem Deus ad præstantiora honoris sui obsequia delegisset.
 Quare post dies tres, & quinquaginta, cruciamentis ægrè, & vitæ discrimi-
 ne defunctus, vixque gressum regere iam valens, mox ad Angelorum Par-
 thenonem se trahit confirmatus noua cohortatione Moniales in tena-
 citate concepti propositi quod partim admirans, partim dolens Agnesia, cui
 pro filio erat Ignatius, veritatem ne exasperatus perditorum hominum tur-

pis furor, vitam denique illi eriperet; rogauit loco tam capitali abstineret. Ad quæ ille quem nihil timere Dei vnus amor docuerat, & iniurias in beneficiis, mortem Christi causa, in præmiis tolerantia censere, nihil se optabilius intelligere respondit, quàm ob Christum pati, & ob animarum salutem mori. Promerita est tam fortis, & mascula caritas, non solum vt Deus, in sancti operis progressu casus similes prohiberet; verum vt etiam cruenti facinoris auctorem præcipuum ad frugem conuerteret. Redeunti enim aliquando, ex illo cœnobio, Ribera quidam mercator, in genua procidit, fassusque crimen, cuius fuisset primarius artifex, magno animi dolore, eius ab illo veniam petiit, sanctè fidelitèrque iuratus exinde se vitam moreque mutaturum, quod vti promiserat, postea non fictè præstitit. Hac verò se ausus nefarij, pœnitentia stimulatam professus est, non tam atrocitate sacrilegij barbari, quàm sancti virtute, cui tot inter Mauri crudelia verbera, nec vllum impatienciæ specimen excidisset; nec verbum, aut iudicium illius, à quo esset tam crudeliter casus, aut cuius mandato cadebatur. Præter hanc tamen Ignatij virtutem minimè dubium contulisse ad hoc plurimum eas preces quas pendentem in cruce magistrum imitatus, pro infensissimis hostibus fuderat.

Nec verò hîc solum patuit, quantum apud Deum posset Ignatius, & tunc potissimum cum ageretur salus perditis hominibus impetranda, litigabant ibidem Barcinone germani duo cognomento Lylani, horum alter dolori ex lite amissa impar, & in sui exitium præcepto, domi se miser, ex trabe suspendit. Erat domus in vico cui Bellioco nomen rectà mare versus porrecta inde clamor, eiularisque familiarium, & accurrentis ad funestum casum viciniæ, accurrit etiam cum iis Ignatius, qui ex Parthenone Angelorum sapius memorato, tunc redibat, misertusque animæ infelicitis, funem iubet abscindi, postque frustra tentatas artes omnes ad reuocandos iacētis spiritus, demum iudicio omnium mortui ad latus genu flectit, breuisque, sed ardenti prece, tantum vitæ miserrimo homini à Deo flagitat quantum ad expiandum confessione scelus sufficeret. Auditur, & cunctis stupentibus, vt Rom. rotæ auditores tres loquuntur, & rei exitum expectantibus, *Lysanus ad vitam rediit*, ac ne dubium foret cuius precibus donaretur, conditione absoluta quâ illas definierat Ignatius, hoc est confessione peccatorum, ritè, integrèque peractâ denuò animam efflauit.

Biennij spatio in Latina lingua Ignatius ed processerat, vt posset magistri iudicio ad superiores scientias transire; itaque Complutum scholam, tunc nouam, & celebrem ob idque viris insignibus in omni doctrinarum genere insignem proficiscitur; vbi tamen Deus, maiora de illo cogitans, gymnasium illi virtutum potius, quàm disciplinarum, & patiendi magis quàm philolophandi instruebat. Discessuro multi optabant se comites addere, non tam sodales in literis quàm in pietate discipuli; ex iis lecti ab eo tres tantum Callistus, Ariaga, & Cazeretius, nec ipsi stabiles; quorum exitus parum scælix suo loco dicetur, sed inter illos quos sequi se noluit,

I 3 - fuere

XXIX.

Mortuum qui sibi laqueo vitam abruperat, ad confessionem peccatorum in vitam reuocat.

XXX.

Predictiones Ignatij de quibusdam volentibus se illi adiungere.